EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.11.14.
COM(2012) 659 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A 2011. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZEREKRŐL ÉS ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A 2011. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZEREKRŐL ÉS ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL

1. JOGALAP ÉS HÁTTÉR

Az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1999. február 22-i 1999/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] 7. cikkének (3) bekezdése szerint a tagállamoknak minden évben el kell juttatniuk a Bizottsághoz:

– a besugárzást végző létesítményekben elvégzett vizsgálatok eredményeit, különösen a kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők kategóriái és mennyiségei, valamint az alkalmazott dózisok tekintetében,

továbbá

– a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatok eredményeit és az ionizáló sugárzással történő kezelés kimutatására használt módszereket.

Az irányelv 7. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak közzé kell tennie az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*:

– az engedélyezett tagállami létesítményekre vonatkozó részletes tájékoztatást, illetve az azok helyzetében bekövetkezett valamennyi változást; és

– a nemzeti ellenőrző hatóságok által adott tájékoztatásról készült jelentést.

E jelentés a 2011. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakra terjed ki. Azon információk alapján lett összeállítva, amelyeket huszonöt tagállam küldött meg a Bizottságnak. Bulgária és Málta nem nyújtott be adatot.

Az élelmiszer-besugárzás általános szempontjairól az Európai Bizottság Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóságának honlapja[2] nyújt tájékoztatást.

1.1. Besugárzást végző létesítmények

Az 1999/2/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdése szerint csak olyan létesítményekben kezelhetők élelmiszerek besugárzással, amelyek erre engedélyt kaptak. Az Európai Unióban található létesítményeknek a tagállamok illetékes hatóságai adják meg az engedélyt. A 7. cikk (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot besugárzást végző engedélyezett létesítményeikről.

1 HL L 66., 1999.3.13., 16. o.

2 http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

Élelmiszerek és élelmiszer-összetevők besugárzása csak a következő források segítségével történhet:

– radioaktív izotópokból származó ^{60}Co vagy ^{137}Cs gamma-sugarak;

– olyan gépi forrásból gerjesztett röntgensugarak, amelyek 5 MeV-nál nem nagyobb névleges energiaszinten működnek;

– olyan gépi forrásból gerjesztett elektronok, amelyek 10 MeV-nál nem nagyobb névleges energiaszinten (maximális kvantumenergia) működnek.

A Bizottság közzétette a tagállamokban engedélyezett, besugárzást végző létesítmények jegyzékét[3].

1.2. Besugárzott élelmiszerek és élelmiszer-összetevők

Az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról szóló, 1999. február 22-i 1999/3/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[4] uniós szinten engedélyezi a szárított aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők besugárzását. Ezenkívül hét tagállam bejelentette, hogy az 1999/2/EK irányelv 4. cikke (4) bekezdésével összhangban fenntartja nemzeti engedélyeit egyes élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozóan. A nemzeti engedélyek listáját a Bizottság közzétette[5].

Az egy vagy több besugárzott élelmiszer-összetevőt tartalmazó besugárzott élelmiszerek címkéjén fel kell tüntetni a „besugárzott” vagy az „ionizáló sugárzással kezelt” megjelölést. Amennyiben a besugárzott terméket egy összetett élelmiszerben összetevőként alkalmazzák, a megnevezést ugyanennek a megjelölésnek kell kísérnie az összetevők listáján. Ömlesztve árusított termékek esetén ennek a megjelölésnek a terméket tartalmazó tartály mellett vagy felett elhelyezett tájékoztató táblán vagy feliraton a termék nevével együtt kell megjelennie.

A megfelelő címkézés biztosítására, illetve a nem engedélyezett termékek kimutatására az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) az Európai Bizottság megbízásából számos analitikai módszert szabványosított.

2. A BESUGÁRZÁST VÉGZŐ LÉTESÍTMÉNYEKBEN ELVÉGZETT VIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

A jelentés e fejezete az ionizáló besugárzást végző létesítményekben elvégzett vizsgálatok eredményeit mutatja be, különös tekintettel a kezelt termékek kategóriájára és mennyiségére, valamint az alkalmazott dózisokra. A tagállamok által közölt információk szerint az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések

[3] HL C 265., 2012.9.1., 3. o.
[4] HL L 66., 1999.3.13., 24. o.
[5] HL C 283., 2009.11.24., 5. o.

megerősítették, hogy a besugárzást végző engedélyezett létesítmények megfelelnek az 1999/2/EK irányelv követelményeinek.

Az alábbi táblázatok a 2011-ben az Európai Unió tagállamainak az engedélyezett létesítményeiben besugárzott élelmiszerek kategóriáit és mennyiségeit mutatják.

2.1. Belgium

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	238,129	6 - 9
Fagyasztott békacomb	3050,944	5
Baromfi	1378,752	5
Hal, kagyló, puhatestűek	153,122	3 – 5
Szárított vér, plazma és koagulátumok	84,1	6 – 9
Zöldségek	4,86	3 – 5
Rizsliszt	44,25	3
Tojásfehérje	32,805	3
Gumiarábikum	2,1	3
Kolosztrum (csak állategészségügyi kutatás céljából)	41,887	0 - 10
Összesen	**5030,949**	

2.2. Bulgária

Két létesítményben engedélyezett a besugárzás. Nem nyújtottak be 2011-re vonatkozó adatot.

2.3. Cseh Köztársaság

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	24,2	4-10
Összesen	**24,2**	

2.4. Németország

Négy létesítményben engedélyezett a besugárzás. Közülük kettőben nem sugároztak be termékeket.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények,	152	<10

fűszerek és növényi ízesítők		
Összesen	**152**	

2.5. Spanyolország

Két létesítményben engedélyezett a besugárzás. Közülük az egyikben nem sugároztak be termékeket.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	307,546	<10
Összesen	**307,546**	

2.6. Észtország

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	19,2	10
Összesen	**19,2**	

2.7. Franciaország

Öt létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Baromfi	114,418	5
Gumiarábikum	69,198	3
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	0,66	10
Fagyasztott békacomb	510,625	5
Összesen	**694,901**	

2.8. Magyarország

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	142	3-8
Összesen	**142**	

2.9. Olaszország

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás. 2011-ben nem került sor élelmiszer besugárzására.

2.10. Hollandia

Két létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	199,585	6.4-7.3
Békarészek	352,611	4
Baromfihús	111,955	5
Dehidratált zöldségek	446,802	2-4
Tojásfehérje	421,982	1.3
Garnélarák (fagyasztott)	38,478	3
Összesen	**1572,878**	

2.11. Lengyelország

Két létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	105,8	5-10
Összesen	**105,8**	

2.12. Románia

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás.

Termékkategória	Kezelt mennyiség (t)	Elnyelt átlagos dózis (kGy)
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	20	8
Összesen	**20**	

2.13. Egyesült Királyság

Egy létesítményben engedélyezett a besugárzás. 2011-ben nem került sor élelmiszer besugárzására.

2.14. Más tagállamok

A többi tagállamban (Ausztria, Ciprus, Dánia, Finnország, Görögország, Írország, Luxemburg, Litvánia, Lettország, Málta, Portugália, Svédország, Szlovénia, Szlovákia) nincs engedélyezett létesítmény.

2.15. Az EU-ra vonatkozó összefoglaló

Az alábbi táblázat összefoglalót ad az Európai Unióban 2011-ben a besugárzás végzésére engedélyezett létesítményekben ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek (tonnában kifejezett) mennyiségéről:

Termékkategória	**BE**	**CZ**	**DE**	**EE**	**ES**	**FR**	**HU**	**NL**	**PL**	**RO**	**Total**	***%***
Dehidratált vér	84,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**84,1**	***1,04***
Tojásfehérje	32,8	0	0	0	0	0	0	422	0	0	**454,8**	***5,64***
Hal, kagyló, garnélarák	153,1	0	0	0	0	0	0	38,5	0	0	**191,6**	***2,37***
Békacomb	3050,9	0	0	0	0	510,6	0	352,6	0	0	**3914,1**	***48,52***
Gumiarábikum	2,1	0	0	0	0	69,2	0	0	0	0	**71,3**	***0,88***
Gyógynövények és fűszerek	238,1	24,2	152	19,2	307,5	0,6	142	199,6	105,8	20	**1208,9**	***14,98***
Baromfi	1378,7	0	0	0	0	114,4	0	111,9	0	0	**1605,0**	***19,89***
Rizsliszt	44,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**44,2**	***0,55***
Zöldségek	4,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**4,8**	***0,06***
Dehidratált termékek	0	0	0	0	0	0	0	446,8	0	0	**446,8**	***5,54***
Egyéb	41,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**41,9**	***0,52***
Összesen	**5030,7**	**24,2**	**152**	**19,2**	**307,5**	**694,8**	**142**	**1571,4**	**105,8**	**20**	**8067,5**	***100***
Az összesen adat %-ában	***62,36***	***0,30***	***1,88***	***0,24***	***3,81***	***8,61***	***1,76***	***19,48***	***1,31***	***0,25***	***100***	

3. A TERMÉK ÉRTÉKESÍTÉSI FÁZISÁBAN VÉGZETT ELLENŐRZÉSEK EREDMÉNYEI, VALAMINT A BESUGÁRZOTT ÉLELMISZEREK KIMUTATÁSÁRA HASZNÁLT MÓDSZEREK

Az alábbi táblázatok a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatok eredményeit és az ionizáló sugárzással történő kezelés kimutatására használt módszereket mutatják.

3.1. Ausztria

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 126			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Gyógynövények és fűszerek	44	0	0	EN 1788, EN 13751
Gyógyteák	39	0	0	EN 1788, EN 13751
Baromfihús	43	0	0	EN 1786
Összesen	**126**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100 %**	**0%**	**0%**	

3.2. Belgium

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 123			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Gyümölcs	8	0	0	EN 1788
Étrend-kiegészítők	19	0	2*	
Metéltek	26	0	0	
Zöldségek	12	0	0	
Fűszernövények	13	0	0	
Rákfélék	21	0	0	
Puhatestűek	22			
Összesen	**121**	**0**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%)	**98,4 %**	**0 %**	**1,6 %**	

* a besugárzás nem megengedett

3.3. Bulgária

Nem nyújtottak be 2011-re vonatkozó adatot.

3.4. Ciprus

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 6			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Szárított zöldségek, fűszernövények és fűszerek	6	0	0	EN 13751
Összesen	**6**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.5. Cseh Köztársaság

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 40			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Hal és kagyló	1	1	0	EN 1785
Gyógyteatermékek	11	0	0	EN 1788
Fűszerek	8	4	0	EN 1788
Étrend-kiegészítők	1	0	0	EN 1788
Instant tésztalevesek	3	0	0	EN 1788
Baromfi	3	0	0	EN 1785
Friss gyümölcs	3	2	0	EN 1788, EN 1785
Szárított gomba	3	0	0	EN 1788
Összesen	**33**	**7**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**82,5 %**	**17,5 %**	**0%**	

3.6. Németország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 2 912			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Sajt, sajtkészítmények fűszernövényekkel és fűszerekkel	37	0	0	EN 1787, EN 1788, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Sajt, sajtkészítmények fűszernövények és fűszerek nélkül	33	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Fűszerezett vaj	5	0	0	EN 1787
Tojás és tojástermékek	4	0	0	EN 1784
Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	4	0	0	EN 1786
Baromfi	92	0	0	EN 1784, EN 1786
Húsipari termékek (kivéve a kolbászt)	46	0	0	EN 1786, EN 1784, EN 1788
Kolbászáru	47	0	0	EN 1786, EN 1784

Hal és halból készült termékek	44	0	4*	EN 1786, EN 1788, EN 1789
Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok, beleértve a belőlük készült termékeket	148	0	2* 2**	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 1384, EN 13751, ASU§64 LFGB,L12.01-1,
Levesek, mártások, beleértve az instant leveseket és ételeket is	239	5	2* 5**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Gabonafélék és gabonakészítmények	44	0	3**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Hüvelyesek, olajos magvak, diófélék	44	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Burgonya, keményítőben gazdag növényi részek	26	0	0	EN 1788, EN 13751
Friss zöldségek	17	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Szárított zöldségek	40	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Friss gombák	11	0	0	EN 1788
Szárított gombák vagy gombából készült termékek	142	0	6*	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Friss gyümölcs	65	0	0	EN 1784, EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Szárított gyümölcs és gyümölcstermékek	49	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Kávé	2	0	0	EN 1788, EN 13751
Tea, teához hasonló termékek	211	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Készételek	9	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 13751
Étrend-kiegészítők	121	0	12*	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termolumineszcencia
Ételízesítők és fűszerszószok	183	1	3**	EN 1788, EN 13751, EN 1787, termolumineszcencia
Szárított fűszernövények és fűszerek	1084	10	7**	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termolumineszcencia
Egyéb	98	1	0	EN 1788, EN 13751, EN 13708
Enzimek	4	0	0	EN 1788, EN 13751
Összesen	**2.849**	**17**	**46**	
A vizsgált minták összesen (%)	**97,83%**	**0,58%**	**1,58%**	

* a besugárzás nem megengedett ** nem megfelelően címkézett

3.7. Dánia

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 98			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Étrend-kiegészítők	23	0	3*	EN 13751, EN 1788
Gyógynövények és fűszerek	42	0	0	EN 13751, EN 1788
Gyógytea	3	0	0	EN 13751, EN 1788
Szárított instant metéltek	16	0	3*	EN 13751, EN 1788
Levesek és mártások	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Összesen	**92**	**0**	**6**	
A vizsgált minták összesen (%)	**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* a besugárzás nem megengedett

3.8. Észtország

2011-ben nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban. Észtországban nincs ionizáló sugárzás vizsgálatára alkalmas laboratórium. A korlátozott pénzügyi erőforrások miatt a mintákat nem vizsgáltatták be külföldön.

3.9. Görögország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 20			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Fűszerek	9	0	0	EN 13751
Tea	9	0	0	EN 13751
Fűszernövények	2	0	0	EN 13751
Összesen	**20**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0%**	**0%**	

3.10. Spanyolország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 208			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Gyógynövények és fűszerek	156	5	1**	EN 1787, EN 13751
Gyógyteák	18	0	0	EN 13751
Szárított gyümölcsök	13	0	0	EN 13708, EN 1787
Puhatestűek	8	0	0	EN 1786
Hús	7	0	0	EN 1786
Összesen	**202**	**5**	**1**	
A vizsgált minták összesen (%)	**97,12 %**	**2,4 %**	**0,48 %**	

** nem megfelelően címkézett

3.11. Finnország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 193			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Szárított fűszerek és fűszernövények	95	0	2	EN 13751, EN 1788
Étrend-kiegészítők, diétás célra szánt élelmiszerek	35	0	3	EN 13751, EN 1788
Gyümölcsök, bogyós gyümölcsök és zöldségek	11	0	0	EN 13751, EN 1788
Tea és gyógynövény-készítmények	20	0	1	EN 13751, EN 1788
Egyéb készítmények	24	0	2	
Összesen	**185**	**0**	**8****	
A vizsgált minták összesen (%)	**95,8 %**	**0 %**	**4,2 %**	

** nem megfelelően címkézett vagy a létesítmény nem rendelkezik uniós engedéllyel

3.12. Franciaország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 112			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Gyógynövények és fűszerek	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Halak, rákfélék vagy puhatestűek	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Instant levesek és mártások	9	0	3**	EN 1784, EN 1788
Étrend-kiegészítők	10	4	2*	EN 1784, EN 1788
Békacomb	4	0	0	EN 1784, EN 1788
Bárányhús	3	0	0	EN 1784, EN 1788
Baromfi	11	0	0	EN 1784, EN 1788
Előfőzött metéltek	1	1	0	EN 1784, EN 1788
Tea	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehidratált gyümölcsök, zöldségek, gombák	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Összesen	**100**	**7**	**5**	
A vizsgált minták összesen (%)	**89,3%**	**6,2%**	**4,5%**	

* a besugárzás nem megengedett; ** nem megfelelően címkézett

3.13. Magyarország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 78			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető	Nem felel meg	

		eredmény		
Fűszerek	60	0	0	EN 1788
Teák	18	0	0	EN 1788
Összesen	**78**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.14. Írország

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 110**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Fűszerek	13	0	0	EN 13751 (vizsgálat), EN 1788 (megerősítés)
Gyógynövények és fűszerek	26	0	0	
Ételízesítők	6	0	0	
Magok	8	0	0	
Tészta	2	0	0	
Metéltek	7	0	0	
Teák	48	0	0	
Összesen	**110**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.15. Olaszország

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 423**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Hal, rákfélék, puhatestűek	144	0	10	EN 13784, EN 1786, EN 1788, EN 13751
Gyógynövények és fűszerek	90	0	1	EN 13783, EN13751, EN 1787, EN 1788
Hús	67	0	0	EN 1786, EN 13784, EN 13751
Fokhagyma és hagymafélék	27	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Burgonya	19	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Szárított gomba	11	0	0	EN 13708, EN13751
Növényi ízesítők	9	0	0	EN 1787, EN 13783
Diófélék	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Szárított gyümölcsök	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Békacomb	7	0	5	EN 1786, EN 1785
Friss gyümölcs	6	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Növényi kivonatok	4	0	0	EN 13751
Étrend-kiegészítők	3	0	0	EN 13751

Búza	1	0	0	EN 1787
Zöldségek	1	0	0	EN 1788
Zöld tea	1	0	0	EN 13751
Sütőipari termékek	1	0	0	EN 1787
Összesen	**407**	**0**	**16****	
A vizsgált minták összesen (%)	**98,95 %**	**0 %**	**1,05 %**	

** nem megfelelően címkézett

3.16. Lettország

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 42**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Gombák (sózott, fagyasztott)	13	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010 SSI- Rapport 93-11(Sr 90)
Étrend-kiegészítők	2	0	5*	EN 1788
Szárított fűszernövények és fűszerek	4	0	0	EN 1788
Halak és puhatestűek	10	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010
Fokhagyma	1	0	0	EN 1788
Szójaszósz	2	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Pomelo	1	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Ásványvíz	3	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SSI- Rapport 93-11(Sr 90)
Összesen	**37**	**0**	**5**	
A vizsgált minták összesen (%)	**88 %**	**0 %**	**12 %**	

* a besugárzás nem megengedett

3.17. Litvánia

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 90**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Étrend-kiegészítők	23	0	0	EN 13783
Gyógynövények és fűszerek	16	0	0	EN 13783
Teák	34	0	0	EN 1378
Szárított zöldség	17	0	0	EN 1378
Összesen	**90**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.18. Luxemburg

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 20			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Étrend-kiegészítők	5	0	5*	EN 1788
Metéltek	10	0	0	EN 1788
Összesen	**15**	**0**	**5**	
A vizsgált minták összesen (%)	**75%**	**0%**	**25%**	

* a besugárzás nem megengedett

3.19. Málta

Nem nyújtottak be 2011-re vonatkozó adatot.

3.20. Hollandia

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 303			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Gabonatermékek	26	2	0	EN 13751
Szárított zöldségek és növényi termékek	28	0	0	EN 13751
Szárított gyümölcs és gyümölcstermékek	40	0	0	EN 13751
Diófélék és magvak	40	0	0	EN 13751
Halak és halból készült termékek	26	0	0	EN 13751
Saláták, tészta és leves	31	3	0	EN 13751
Fűszerek/aromák	98	9	0	EN 13751
Összesen	**289**	**14**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**95,4%**	**4,6 %**	**0%**	

3.21. Lengyelország

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 229			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Szárított fűszernövények és fűszerek	75	0	1	EN 13751, EN 1788
Diófélék	21	0	0	EN 1787
Zöldségek (beleértve a hüvelyeseket is)	14	0	0	EN 1788
Gyümölcsök	20	0	0	EN 1784, EN 1787
Halak és tengeri állatok	22	0	0	EN 1786**,** EN 1788
Teák	9	0	0	EN 13751

Érlelt sajtok, túró, egyéb, fűszereket/fűszernövényeket tartalmazó sajtok	10	0	0	EN 1788
Készételek	15	0	1	EN 1788
Hús, belsőségek, húskészítmények	16	0	0	EN 1786, EN 1784
Étrend-kiegészítők	12	0	2	EN 13751, EN 1788
Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	6	0	0	EN 1788
Összesen	**225**	**0**	**4****	
A vizsgált minták összesen (%)	**98,25 %**	**0 %**	**1,75 %**	

** nem megfelelően címkézett

3.22. Portugália

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 12**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Fűszernövények, fűszerek és növényi kivonatok	12	0	0	PSL-technika (Fotostimulált lumineszcencia)
Összesen	**12**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.23. Románia

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 79**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	78	0	1***	EN 1787, EN 13751
Összesen	**78**	**0**	**1**	
A vizsgált minták összesen (%)	**98,7 %**	**0 %**	**1,3%**	

*** a besugárzást uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végezték

3.24. Svédország

Vizsgált élelmiszer	**Minták száma: 5**			**Alkalmazott CEN-módszer**
	Megfelel	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	
Baromfihús (különféle madarakból)	5	0	0	EN 1784
Összesen	**5**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.25. Szlovák Köztársaság

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 18			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Diófélék	10	0	0	EN 1784
Olajos magvak	3	0	0	EN 1784
Tonhal olajban, aprítva	1	0	0	EN 1784
Kekszek és müzliszeletek	3	0	0	EN 1788
Húskészítmények	1	0	0	EN 1784
Összesen	**18**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.26. Szlovénia

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 20			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Fűszerek	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Étrend-kiegészítők	4	1	0	EN 13751, EN 1788
Fokhagyma	4	0	0	EN 13751, EN 1788
Rizs	1	2	0	EN 13751, EN 1788
Összesen	**17**	**3**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%)	**85 %**	**15 %**	**0 %**	

3.27. Egyesült Királyság

Vizsgált élelmiszer	Minták száma: 130			Alkalmazott CEN-módszer
	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	
Szárított fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők	51	2	2	EN13751, EN 1788
Friss és tartósított (de nem szárított) fűszernövények és fűszerek	14	0	0	EN13751, EN 1788
Egyéb	5	0	0	EN13751, EN 1788
Metéltek és szárított ázsiai ételek	10	2	2	EN13751, EN 1788
Zöldségek	1	0	0	EN13751, EN 1788
Levesek és mártások	11	1	1	EN13751, EN 1788
Étrend-kiegészítők	17	2	1	EN13751, EN 1788
Szárított halak és tengeri termékek	8	0	0	EN13751, EN 1788
Összesen	**117**	**7**	**6****	

A vizsgált minták összesen (%)	**90,00 %**	**5,4 %**	**4,6 %**	

** nem megfelelően címkézett, és nincs bizonyíték arra, hogy a besugárzást engedélyezett létesítményben végezték

3.28. Az EU-ra vonatkozó összefoglaló

Az alábbi táblázat a vizsgált minták számát és az eredményeket foglalja össze az Európai Unió egészére vonatkozóan:

TAGÁLLAM	MEGFELELŐ MINTÁK	NEM ÉRTELMEZHETŐ EREDMÉNY	NEM MEGFELELŐ MINTÁK	MINTÁK ÖSSZESEN	AZ ÖSSZES UNIÓS MINTA %-ÁBAN KIFEJEZVE
AT	126	0	0	126	**2,3%**
BE	121	0	2	123	**2,2%**
BG	NA	NA	NA	NA	
CY	6	0	0	6	**0,1%**
CZ	33	7	0	40	**0,7%**
DE	2849	17	46	2912	**54,0%**
DK	92	0	6	98	**1,8%**
EE	NV	NV	NV	NV	
EL	20	0	0	20	**0,4%**
ES	202	5	1	208	**3,8%**
FI	185	0	8	193	**3,5%**
FR	100	7	5	112	**2,0%**
HU	78	0	0	78	**1,4%**
IE	110	0	0	110	**2,0%**
IT	407	0	16	423	**7,8%**
LV	37	0	5	42	**0,8%**
LT	90	0	0	90	**1,7%**
LU	15	0	5	20	**0,4%**
MT	NA	NA	NA	NA	
NL	289	14	0	303	**5,6%**
PL	225	0	4	229	**4,2%**
PT	12	0	0	12	**0,2%**
RO	78	0	1	79	**1,5%**
SE	5	0	0	5	**0,1%**
SK	18	0	0	18	**0,3%**
SI	17	3	0	20	**0,4%**
UK	117	7	6	130	**2,4%**
EU ÖSSZESEN	**5232**	**60**	**105**	**5397**	**100%**
	97%	**1%**	**2%**	**100%**	

NA: nincs rendelkezésre álló adat
NV: nem végeztek vizsgálatot

4. ÖSSZEGZÉS

E jelentés a 2011. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakra terjed ki. Azon információk alapján lett összeállítva, amelyeket huszonöt tagállam küldött meg a Bizottságnak. Bulgária és Málta nem nyújtott be adatot.

2011-ben 13 tagállamban 24 engedélyezett, besugárzást végző létesítmény működött az 1999/2/EK irányelv 7. cikkének (2) bekezdésének megfelelően. Új létesítményt nem engedélyeztek. Egyetlen engedélyezett létesítmény bezárására sem került sor. Öt besugárzást végző intézmény 2011-ben nem végzett élelmiszer-besugárzást (Bulgária két létesítményéből nem érkezett adat).

8 067,5 tonna összmennyiségű terméket kezeltek ionizáló sugárzással a tagállamokban, amelyek 90,45 %-át három tagállamban sugározták be: Belgiumban (62,36 %), Hollandiában (19,48 %) és Franciaországban (8,61 %). A besugárzott termékkategóriákon belül a három legnagyobb csoportot a békacombok (48,52 %), a baromfihús (19,89 %), valamint a fűszerek és a szárított aromás fűszernövények (14,98 %) alkották.

A besugárzott termékek összmennyisége 2010-hez képest enyhén csökkent az Unión belül (9 263,4 tonna). Franciaországban jelentős csökkenés mutatkozik az ionizáló sugárzással kezelt szárított aromás fűszernövények, fűszerek és növényi ízesítők, valamint baromfihús mennyiségében: 65 %, illetve 75 %. Hollandiában az ionizáló sugárzással kezelt termékek összes mennyisége 2,85 %-kal nőtt, ennek fő oka a besugárzott tojásfehérje mennyiségének 2011-ben történt jelentős növekedése volt.

25 tagállam közölt információkat a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatokat illetően. Egy tagállam nem végezett analitikai vizsgálatot hivatalos ellenőrzések és felügyeletek során, mivel nem rendelkezik a vizsgálat elvégzését lehetővé tevő laboratóriumokkal, és mivel a minták külföldön történő bevizsgáltatása túl költséges lenne.

24 tagállamban összesen 5 397 mintát vizsgáltak, három tagállam adta a minták 67,4 %-át (Németország 54 %, Olaszország 7,8 % és Hollandia 5,6 %). 5 232 minta (97 %) megfelelt az irányelvekben foglalt rendelkezéseknek, 105 (2 %) nem felelt meg, és 60 minta (1 %) nem értelmezhető eredményre vezetett. A nem értelmezhető eredmények leggyakrabban annak tulajdoníthatók, hogy a szűrővizsgálatok pozitív eredményei után nem történik megerősítés és/vagy nehéz meghatározni, hogy az összetett élelmiszerek összetevői közül, még ha fel is vannak címkézve, melyik besugárzott. A vizsgált minták nem megfelelő voltának két fő oka a nem megfelelő címkézés és a tiltott besugárzás; a megfelelés hiányának oka az is lehet, hogy a besugárzást uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végezték. A megfelelőség hiányának okát minden, az egyes tagállamokban elvégzett vizsgálatot tartalmazó táblázatban megadjuk.